

[Finansministeren.]

store udgiftsforslag, som de to oppositionspartier fremsatte lige inden valget, men jeg ved, at det kan ikke have været den statsfinansielle udvikling i det sidste par år, der har ført ham til denne betragtning. De store overskud, som bekymrer det ærede medlem, er jo det bedste bevis for, at indtægtstigningen ikke har givet mindre modstandskraft over for øgede statsudgifter. I øvrigt må jeg gøre opmærksom på — hvad jeg allerede nævnte indgående ved den første fremsættelse af finanslovsforslaget — at stigningerne i statens udgifter i de seneste år har været meget moderate. Siden 1957-58 er de samlede statsudgifter gået op i samme takt som nationalindkomsten, og den stigning, der er indtruffet, skyldes ganske overvejende forøgede bevilninger på tre områder, nemlig uddannelse og forskning, folke- og invalidepension og statens investeringer. På de øvrige poster er udgifterne stort set kun steget i samme takt som prisniveauet.

Det ærede medlem dvælede endelig også ved faren for, at budgetoverskuddene forøgede statens magt. Han beskrev, hvordan staten kom til at råde over og beherske en uhyre del af samfundskapitalen og beherske investeringer. Det forekommer mig at være en lidt drastisk og noget misvisende beskrivelse i betragtning af, at vi jo først og fremmest har brugt de store overskud til at reducere statsgælden med. Hvordan det kan forøge statens magt, ja, det går over min forstand.

I stedet for at fæstne sig ved disse legalistiske og filosofisk prægede betragtninger over den konkunkturudjævnenende finanspolitik tror jeg det ærede medlem skulle have set på de mere reelle fordele, der også ud fra hans samfundssyn er opnået i kraft af, at vi gennem finanspolitikken har kunnet sikre en sund og balancerende økonomisk ekspansion. Netop i kraft af denne udvikling har vi kunnet gå til afvikling af en række restriktioner, som medførte langt mere vidtgående indgreb i borgernes handlefrihed end de skatter, som det ærede medlem er så bekymret over. Og er forholdet ikke det, at hvis vi nu fulgte det ærede medlem og gav los for storstillede skattenedsættelser, ville vi inden længe være tilbage i de valutatiske vanskeligheder og se restriktionerne

vende tilbage? At vi har afviklet størstedelen af importrestriktionerne, stiller dobbelte krav til vor penge- og finanspolitik forsvarelig førelse fremover.

Det ærede medlem hr. Thestrup var utilfreds med, at jeg ikke havde nævnt, hvor stort kasseoverskud der var regnet med på det foreliggende forslag. Jeg kan måske sige, at jeg med vilje undlod at gå i detaljer på dette punkt, netop fordi budgetteringen af forbrugsafgifterne — som jeg dengang omtalte — for så vidt var af formel karakter og overslaget over kasseoverskuddet derfor også måtte være det, men jeg skal gerne på det ærede medlems forespørgsel oplyse, at der er budgetteret med et kasseoverskud på ca. 500 mill. kr.

Jeg vil gerne have lov at takke det ærede medlem hr. Kirkegaard for hans bemærkninger. Der var især en af dem, som glædede mig meget, nemlig hans meget stærke understregning af den betydning, den økonomiske politik havde for ungdommens erhvervs-mæssige muligheder i de kommende år. Jeg betragter det som en af de gavnligste virkninger af den økonomiske fremgang, vi har haft, at den i så høj grad har lettet mulighederne for indpasning af den første af de store årgange på arbejdsmarkedet, og jeg er enig med ham i, at en opbygning af et effektivt produktionsapparat og tilvejebringelsen af en tilstrækkelig boligmasse er den bedste håndsækning, vi kan give den ungdom, der kommer efter os.

Det ærede medlem hr. Skræppenborg-Nielsen efterlyste langtidsplaner for de offentlige investeringer. Jeg er ganske enig med det ærede medlem i det nyttige i sådanne oversigter, og der er da også — som allerede bebudet i regeringens programmerklæring — iværksat et arbejde med at udarbejde sådanne planer på to af de områder, hvor der gennemføres de største investeringer, nemlig undervisning og uddannelse samt trafik. Disse oversigter vil til sin tid blive tilstillet folketinget, og vi kan da drøfte, om der derudover er behov for yderligere undersøgelser og planlægning af investeringerne på længere sigt.

Det ærede medlem hr. Rimstad spurgte mig om, hvad regeringen agtede at bruge det betydelige statsoverskud til. Det forekommer mig, at dette spørgsmål er ret